

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 18-19 квітня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 18-19 квітня 2024 р.) 111 с.

Рецензенти:

Пальчинська Мар'яна Вікторівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету інтелектуальних технологій та зв'язку.

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 27 червня 2024 р.

трансцендентальному світі, що завадило їм виробити реальну, послідовну, науково обґрунтовану теорію цінності людини [2].

Таким чином, уявлення про цінності та особистість складають основу теоретичних і прикладних побудов філософії, психології, педагогіки та інших наук. Незважаючи на те, що дані уявлення органічно впливали з культурно-історичного контексту традиції європейської цивілізації, вони були головною альтернативою традиційним підходам до проблем особистості.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Ціннісна система у розвитку особистості / І.Д. Бех // Вісник Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка: Зб. наук. праць. – Випуск 1 (5). – Полтава, 1999. – С. 13-20.
2. Дідус О.М. Духовно-моральні інтереси підростаючого покоління у контексті проблеми духовності людини / О.М. Дідус // Духовність Українства. Зб.наук. праць. – ЖДЛУ, 2001. – вип.3. – С.52-54.
3. Нечепоренко Л. С. Методологія і ідеологія онто-інвайронментальної педагогіки (Педагогіка гармонізації і злагоди особистості з довкіллям): (Монографія) / Л.С. Нечепоренко – Х.: Видавничий центр ХНУ, 2003. – 208 с.

Кадієвська Ірина Аркадіївна, доктор філософських наук, професор кафедри Гуманітарних та соціально-економічних дисциплін Військова академія (м. Одеса)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Ціннісні орієнтації молоді визначають життєві плани юнаків та дівчат, які згодом можуть змінюватись. В сучасних наукових дослідженнях поняття «ціннісні орієнтації» є досить поширеним, в ньому розкривається ідея співвідношення суспільства та культури. Ціннісні орієнтації є компонентом складної ієрархічно організованої структури ставлення особистості до умов її існування й активності. Планування життя є неможливим без певних мотивів, якими керується людина. Ці мотиви, як і життєві плани в цілому, у різних соціально-професійних та вікових груп молоді істотно розрізняються. Складність життєвих планів людини залежить від багатьох чинників, але вирішальним серед них завжди є рівень духовного розвитку та міжособистісних стосунків. Важливо розуміти та усвідомлювати, що молодь не тільки забезпечує розвиток суспільства, але й формуватиме його культуру та цінності в майбутньому. Молоде покоління завжди має свої ідеали, цінності та свої вподобання. Одним із найважливіших інститутів соціалізації в цьому контексті безумовно виступає освіта. В наш час надзвичайно важливим є розуміння спільності історичної долі, територіальної, економічної та політичної єдності України. Тому основна мета культури та освіти – підтримувати ці процеси.

Освіта є однією із провідних цінностей людського буття. Як найважливіший інститут соціалізації особистості освіта, практично, у всі періоди розвитку людської цивілізації була спрямована на розвиток досконалої особистості, її творчих здібностей, естетичного світосприйняття та етичного відношення до діяльності. Освіта має створювати умови для розвитку людини, освіченої та духовної особистості, котра повинна розуміти та поважати власну історію та культуру. Освіта, в кінцевому рахунку, визначатиме, як буде розвиватись суспільство в майбутньому – за прогресивним чи регресивним сценарієм.

Багато складних проблем сучасної молоді викликані жахливими наслідками повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Війна змінила українську молодь набагато сильніше ніж пандемія коронавірусу, яка сколихнула весь світ. Молоді хлопці та дівчата у зв'язку з війною відчують страх за життя та здоров'я – своє та близьких. Молодь нині змушена жити в умовах хронічного стресу. Вибухи, сирени, тривоги, обмеження через комендантську годину – все це теж чинить свій негативний вплив. Багато з них хвилюються через невизначеність майбутнього, переїзд в інші країни та міста, а також через перебої з електроенергією та брак можливості мати стабільний зв'язок. Але нажаль персональний рівень стресостійкості є недостатнім. Варто підкреслити, що наша молодь прагне та має право отримувати більше підтримки від батьків, друзів, та викладачів. Молоді хлопці та дівчата хочуть, аби у навчальних закладах більше уваги приділялось розвитку стресостійкості та навичок саморегуляції в надзвичайних умовах сьогодення. Молодь гостро потребує постійної турботи, уваги та піклування з боку своїх наставників та викладачів. Принципово важливо щоб в умовах війни педагоги знаходили в собі моральні сили та необхідні психологічні ресурси аби бути взмозі виступити в якості духовної опори для своїх вихованців. Професорсько-викладацькому складу та адміністрації сьогодні варто досягнути та усвідомити грандіозну відповідальність перед молодим поколінням. Тому мабуть саме зараз як ніколи важливо всім викладачам зібратись із силами щоб бути на висоті та демонструвати гарний приклад стійкості, мужності та соціальної солідарності. Попри всі негоди та випробування необхідно ділитись із слухачами не тільки знаннями із навчальних дисциплін, але й власним оптимістичним світосприйняттям та вірою в Перемогу. У педагогічній та виховній роботі в наш час головну увагу варто приділяти розвитку таких моральних якостей, як чесність, порядність, патріотизм та гуманність. Варто допомагати молодим хлопцям та дівчатам оволодівати ефективними методами психологічної саморегуляції та самодопомоги в складних ситуаціях. Таким чином слід зробити висновок про те, що зараз освітянам треба основну увагу приділяти моральній та психологічній підтримці молоді. Варто забути про надмірну строгість та вимогливість, тому що наразі бути особливо чуйними, привітними, турботливими та оптимістично налаштованими.

Список використаних джерел:

1. Абабков В.А. Адаптация к стрессу: основы теории, диагностики, терапии / В.А. Абабков, М. Перре. – СПб.: Речь, 2004. – 166 с.

2. Брайн Д., Джонс Ф. Стресс. Теории, исследования, мифы. / Брайн Д., Джонс Ф. – СПб.: – Прайм-Еврознак. -2003. – 352 с.

3. Наугольник Л.Б. Психология стрессу. Курс лекцій / Л.Б. Наугольник. – Львів: ЛігаПрес, 2013. – 130 с.

Козленко Павло Юхимович – кандидат філософських наук, голова правління Громадської організації «Центр дослідження Голокосту»

ГЕНОЦИД: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Історія виникнення терміні «геноцид»

Термін запропонований польським юристом Рафаелем Лемкіним. Детальний науковий аналіз починається з книги Р. Лемкіна «Правління Вісі в окупованій Європі» 1944 року. Він надає таке визначення геноциду у книзі: «скоординований план різних дій, спрямованих на знищення основних засад життя національних груп, з метою знищення самих груп. Метою такого плану є дезінтеграція політичних і соціальних інститутів культури, мови, національних почуттів, релігії та економічного існування національних груп, а також знищення особистої безпеки, свободи, здоров'я, гідності і навіть життя осіб, які належать до таких груп. Геноцид спрямований проти людей не як індивідів, а як членів національної групи» [1].

Специфіка розуміння геноциду

Зазначимо, що визначень терміну багато. Надамо основні варіанти розуміння :

- будь-який соціальний процес, під час котрого члени однієї національної, етнічної, расової чи релігійної групи стають жертвами систематичного та навмисного винищення;
- злочин проти людства, що представляє собою навмисне знищення людей на підставі приналежності до раси, національності, етнічної приналежності або релігії;
- послідовність насильницьких дій, які ставлять за мету знищити або заподіяти крайню і тяжку шкоду членам певної спільності за ознакою національності, раси, етнічної приналежності або релігії;
- зловмисне заподіяння шкоди, кульмінацією якої є повне фізичне, психологічне та культурне знищення цілої групи людей на основі їх національності, раси, етнічної приналежності чи релігії;
- масове заподіяння тяжкої шкоди, спрямоване на членів групи, що відрізняються за національністю, расою, етнічною приналежністю або релігії, з явним наміром знищити цю групу повністю або частково.

Види геноциду

У сьогодення геноцид одна з найбільш часто досліджуваних проблем. Пояснюється це розумінням, що геноцид є: тяжким порушенням морально-

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	7
ОСНОВИ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ У ПОГЛЯДАХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	
<i>Андрєєва Ольга Станіславівна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	9
ВІДОБРАЖЕННЯ ДОЛІ ПРОСТОГО НАРОДУ В ХУДОЖНІХ ПОЛОТНАХ Т. Г. ШЕВЧЕНКА	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	18
ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ	
<i>Варшавська Ю. С., Петінова Оксана Борисівна</i>	21
СПІВВІДНОШЕННЯ ДУШІ І ТІЛА У ПЛАТОНА (НА ОСНОВІ «ФЕДОНА»)	
<i>Виноградова Наталія Михайлівна, Щербина Єлизавета Володимирівна</i>	28
ВТІЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ І ФІЛОСОФСЬКИХ ІДЕЙ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ В ТВОРЧОСТІ ФРАНЦУЗЬКОГО ГУМАНІСТА ФРАНСУА РАБЛЕ (НА ТВОРІ «ГАРГАНТЮА І ПАНТАГРЮЕЛЬ»)	
<i>Врайт Галина Яківна, Гавриш Ніколь</i>	34
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ОСВІТІ	
<i>Гращенко Ніна Геннадіївна, Виноградова Наталія Михайлівна,</i>	37
СКАНДИНАВСЬКА МІФОЛОГІЯ У ЖИВОПИСІ	
<i>Даниленко Анастасія Володимирівна, Врайт Галина Яківна</i>	50
ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ НА ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЮ	
<i>Данильчук Крістіна Віталіївна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	54
НАРОДНЕ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ, ЯК МОГУТНІЙ СТИМУЛ СВОБОДНОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	
<i>Dobrolyubska Yuliya Andriivna</i>	57
THE PHENOMENON OF MARGINALITY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIAL SPACE	
<i>Йорж Руслан Анатолійович</i>	60
ЕВОЛЮЦІЯ ВЧЕННЯ ПРО ЦІННОСТІ	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	62
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	64